

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
PS-VI.431.2.1.2023.AB

Olsztyn, 20 lutego 2023 r.

**Szanowna Pani
Wiesława Szymczyk
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Olecku
ul. Gołdapska 23
19-400 Olecko**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko–Mazurskiego nr FK-IV.0030.8.2023 z 4 stycznia 2023 r., zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko–Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- 1) Agnieszka Brzozowska – główny specjalista, kierująca zespołem kontrolnym,
- 2) Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista,

przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku. Czynności kontrolne rozpoczęto w dniu 16 stycznia 2023 r. i zakończono w dniu 20 stycznia 2023 r. Przedmiotem kontroli objęto sposób zapewnienia dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w świetle przepisów:

- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.), zwanej dalej ustawą wripsz,
- ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. 2020 poz. 1359 ze zm.), zwanej dalej Kodeksem,
- ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. 2021 poz. 2095 ze zm.),
- Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. 2021, poz. 1960), zwanego dalej Rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

- 1) PCPR/ Centrum/ Jednostka – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku,
- 2) Dyrektor – co oznacza Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, panią Wiesławę Szymczyk,
- 3) Zespół – co oznacza: Zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, utworzony w PCPR w Olecku,
- 4) Statut – co oznacza: *Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*,
- 5) Regulamin – co oznacza: *Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*,

- 6) Organizator – co oznacza: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, wyznaczone przez Starostę Oleckiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 7) Program – co oznacza: 3-letni powiatowy program rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej opracowany przez PCPR w Olecku, o którym mowa w art. 180 pkt 1 ustawy wripsz,
- 8) Powiat – co oznacza Powiat Olecki,
- 9) Placówki – co oznacza: placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na terenie Powiatu Oleckiego tj.: Dom nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku, Dom nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku, Dom nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku, Dom nr 4 im. Janusza Korczaka w Olecku, Dom nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku, Dom nr 6 im. Janusza Korczaka w Olecku,
- 10) Dyrektor CAOPOW – co oznacza: Dyrektora Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku,
- 11) Zarządzenie – co oznacza: *Zarządzeniu Nr 40/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku z dnia 23 grudnia 2013r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji dotyczącej postępowania w sprawie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej”*,
- 12) Rejestr – co oznacza: rejestr, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wripsz,
- 13) wykaz kadry - co oznacza: wykaz kadry realizującej w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu pieczy zastępczej, sporządzony przez PCPR,
- 14) wykaz rodzin – co oznacza: wykaz rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wg stanu na dzień rozpoczęcia kontroli tj. 16 lutego 2023 r., sporządzony przez PCPR.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2021 r. do dnia jej zakończenia (z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, mających wpływ na działalność PCPR w zakresie objętym kontrolą). Fakt jej przeprowadzenia odnotowano w rejestrze prowadzonym przez Jednostkę. Czynności kontrolne przeprowadzono w obecności pani Wiesławy Szymczyk – Dyrektora PCPR .....

....., które posiadały upoważnienie Dyrektora Jednostki do udzielania wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą **/akta kontroli str. 1-2/**,

Kontroli dokonano w oparciu o analizę prowadzonej w Centrum dokumentacji merytorycznej, a także potwierdzającej kwalifikacje zawodowe pracowników Zespołu oraz osób niewchodzących w jego skład, realizujących zadania z zakresu pieczy zastępczej, a także informacje i wyjaśnienia przekazane bezpośrednio przez ww. osoby.

Działalność Jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

USTALENIA KONTROLI

1. Przedmiot kontroli w dokumentach organizacyjnych kontrolowanej Jednostki

W badanym okresie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku, wyznaczone przez Starostę Oleckiego na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, działało na podstawie:

- *Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*, przyjętego Uchwałą Nr XLIV/265/2018 Rady Powiatu w Olecku z dnia 25 października 2018 r. **/akta kontroli str. 3-5/**,
- *Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*, przyjętego Uchwałą Nr 327/2018 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 19 września 2018 r. **/akta kontroli str. 3-31/**.

Ustalono, iż w § 5 ust. 10 Regulaminu, w strukturze wewnętrznej PCPR wyodrębniono m.in. Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej, zgodnie z art. 76 ust. 2 ustawy wripsz. Szczegółowy zakres jego zadań dookreślono w § 10 ww. dokumentu. Kontrolujący nie wnieśli uwag do treści powyższych dokumentów organizacyjnych.

W okresie objętym kontrolą w Jednostce obowiązywało *Zarządzenie Nr 19/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie powołania Komisji do kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku*, które zostało zmienione *Zarządzeniem Nr 4/2023 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku z dnia 3 stycznia 2023 r. /akta kontroli str. 32-33/*. Ponadto zagadnienia objęte przedmiotem kontroli zostały ujęte w *Zarządzeniu Nr 40/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Olecku z dnia 23 grudnia 2013r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji dotyczącej postępowania w sprawie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej”/akta kontroli str. 34-37/*.

2. Zasoby kadrowe i kwalifikacje pracowników kontrolowanej jednostki, realizujących zadania z zakresu pieczy zastępczej

Na podstawie przedłożonych kontrolującym informacji, stanowiących **akta kontroli str. 38-49**, ustalono, że w okresie podlegającym kontroli zadania z zakresu pieczy zastępczej, poza Dyrektorem, realizowało łącznie piętnaście osób.

Z analizy wykazu kadry, w tym także struktury organizacyjnej Jednostki wynika, iż w skład Zespołu wchodzi:

- 1) Kierownik Zespołu Rodzinnej Pieczy Zastępczej – zatrudniony w wymiarze 1 etatu,
- 2) koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej – 2 osoby zatrudnione w wymiarze pełnego etatu każda,
- 3) psycholog – zatrudniony początkowo w ramach 1/4 etatu, potem 1/8 etatu.

Ponadto w PCPR zadania z zakresu pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą realizowali:

- 1) Kierownik Działu Pomocy Dziecku i Rodzinie – zatrudniony w wymiarze 1 etatu,
- 2) inspektor – zatrudniony w ramach 1 etatu,
- 3) pracownik socjalny – zatrudniony w wymiarze 1 etatu,
- 4) psycholog/terapeuta – 2 osoby zatrudnione w ramach umowy o pracę: jedna 1/2 etatu, druga 1/4 etatu,
- 5) psycholog – 2 osoby w ramach umowy o pracę: jedna w wymiarze 1 etatu, druga w wymiarze 1/2 etatu,
- 6) pedagog – 3 osoby, każda w ramach umowy o pracę na cały etat,
- 7) referent prawny – umowa o pracę 1 etat.

Analiza przedłożonej dokumentacji osobowej koordynatorów zatrudnionych w PCPR wykazała, iż posiadali oni kwalifikacje zawodowe, określone w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy wripsz. W ich aktach osobowych znajdowały się oświadczenia, potwierdzające spełnianie przez nich warunków określonych w art. 78 ust. 1 pkt 2-4 ustawy wripsz, dotyczące:

- niepozbawienia/nieograniczenia władzy rodzicielskiej,
- nieskazania prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo (w tym także skarbowe),
- wypełniania obowiązku alimentacyjnego, w przypadku gdy taki wynikał z tytułu egzekucyjnego.

Jak wynika z oświadczenia Dyrektor Centrum **/akta kontroli str. 50/** w okresie podlegającym kontroli, nie było przypadku wszczęcia przeciwko osobie będącej koordynatorem postępowania

karnego o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, o którym mowa w art. 78 ust. 2 ustawy wripsz. Ponadto Dyrektor poświadczyła, że praca koordynatorów nie była łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego, oraz nie prowadzili oni postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez Powiat, co jest zgodne z art. 79 ust. 3 i 4 ustawy wripsz.

Stwierdzono, że zakresy czynności koordynatorów zawierały zapisy zobowiązujące ich do wykonywania zadań z zakresu systemu pieczy zastępczej, ujęte w ustawie wripsz.

Ustalono, iż pozostali pracownicy, realizujący zadania z zakresu pieczy zastępczej, posiadali kwalifikacje w zakresie wykształcenia, zgodnie z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu, poza osobą wykonującą zadania pedagoga (zatrudnioną na umowę o pracę, znajdującą się w wykazie kadry pod poz. 8). Analiza jej akt osobowych wykazała, iż ukończyła studia wyższe licencjackie na kierunku pedagogika. Zakres zadań ww. pedagoga obejmował m.in. udział i konsultacje przy ocenie sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 51-59/**.

Jak wynika z tabeli III pn. „Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, centra integracji społecznej, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz centra usług społecznych”, stanowiącej załącznik do Rozporządzenia, pedagog powinien posiadać wykształcenie określone w odrębnych przepisach. Przepisy ustawy wripsz nie określają wymagań dotyczących kwalifikacji pedagoga, zatrudnionego w powiatowym centrum pomocy rodzinie. Niemniej jednak wskazują, iż pedagog pracujący z dziećmi zarówno w placówce wsparcia dziennego (art. 26 ust 1 pkt 2), jak i w placówce opiekuńczo-wychowawczej (art. 98 ust. 1 pkt 2), winien posiadać tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika albo pedagogika specjalna. Nadmienić przy tym należy, że także przepisy Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, ujęte w § 19 wskazują, że osoba zatrudniona na stanowisku pedagoga w przedszkolu lub szkole (za wyjątkiem szkoły specjalnej), winna posiadać studia magisterskie (jednolite lub drugiego stopnia) na kierunku pedagogika. Ze wskazanych przepisów wywieść więc należy, iż osoba zatrudniona na stanowisku pedagoga w powiatowym centrum pomocy rodzinie również powinna posiadać kwalifikacje, o których mowa we wskazanych aktach prawnych.

W związku z tym, iż zatrudnienie pedagoga, o którym mowa powyżej .....
.....odstąpiono od wydania zalecenia w powyższym zakresie. W ramach bieżącego instruktażu wskazano Dyrektorowi Jednostki na zasadność zatrudniania na stanowisku pedagoga osób spełniających kwalifikacje w zakresie wykształcenia, o których mowa powyżej, tj. posiadających tytuł zawodowy magistra na kierunku pedagogika lub pedagogika specjalna.

3. Opracowanie 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej

Jednym z zadań własnych powiatu, określonym w art. 180 pkt 1 ustawy wripsz jest opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Ustalono, że w okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu realizowano „*Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2021-2023*”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXI/161/2021 Rady Powiatu w Olecku z dnia 24 czerwca 2021 r. **/akta kontroli str. 60-92/**. Założenia Program utworzony został na lata 2021–2023, zatem również na cały kalendarzowy rok 2021. W opinii tut. Wydziału tak późne podjęcie Uchwały w sprawie jego utworzenia sprawia, że wdrożenie działań założonych przez Powiat Olecki na cały 2021 r. możliwe było dopiero z początkiem III kwartału tego roku. Ustawodawca nie definiuje pojęcia „trzyletni program”, możliwe jest więc jego opracowanie z zachowaniem ciągłości dat jego obowiązywania (np. od czerwca 2021 do końca maja 2024 r.), jednakże winno to być

w Programie precyzyjnie ujęte. Trzyletni okres wskazany w taki sposób, jak zostało to oznaczone przez PCPR oznacza, że zadania do realizacji winny być przyjęte wraz z początkiem 2021 roku. Mając powyższe na względzie rekomenduje się, aby prace nad utworzeniem Programu skoordynować w taki sposób, aby czas na jego realizację pokrywał się z czasem, na który został opracowany i uchwalony.

W Programie ujęto w nim m.in. diagnozę pieczy zastępczej w Powiecie Oleckim w latach 2018-2020, cele programu i działania, a także źródła finansowania oraz kwestie monitoringu i ewaluacji Programu. Celem powyższego Programu jest „*wspieranie rozwoju pieczy zastępczej w powiecie oleckim*”. Uwzględniono w nim ponadto następujące cele szczegółowe :

- rozwój i wsparcie rodzinnych form pieczy zastępczej,
- wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej,
- wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- podniesienie jakości usług, świadczonych w zakresie pomocy dziecku i rodzinie,
- utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie powiatu oleckiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Osiągnięcie powyższych zamierzeń umożliwiłoby podjęcie m.in. takich działań jak:

- promocja rodzicielstwa zastępczego,
- organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych,
- organizowanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez grupy wsparcia dla rodzin zastępczych oraz zajęcia warsztatowe dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- przygotowanie rodzin zastępczych i umieszczonych w niej dzieci do procesu usamodzielnienia,
- wspieranie procesu usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej poprzez zapewnienie pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej,
- współpraca koordynatora z asystentem rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej,
- udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie pomocy dziecku i rodzinie oraz korzystanie z doświadczeń innych w zakresie stosowania dobrych praktyk w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną,
- utrzymanie i podnoszenie standardów usług w placówkach funkcjonujących na terenie Powiatu Oleckiego,
- integracja wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- organizowanie szkoleń, warsztatów dla wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W Programie dookreślono coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych, w każdym roku jego obowiązywania, wskazując odpowiednio w 2021 r. - 14 rodzin, w 2022 r. – 15 rodzin, zaś w 2023 r. 16 rodzin /**akta kontroli str. 84**/. Analiza zapisów Programu pozwala domniemać, że przewidziano zwiększanie rodzin zastępczych zawodowych o 1 w każdym kolejnym roku jego obowiązywania. Biorąc pod uwagę powyższe organ kontroli stoi na stanowisku, że w omawianym Programie Powiat powinien wyraźnie wskazywać ile nowych rodzin zastępczych przewiduje utworzyć w danym roku, tak aby jednoznacznie (ilościowo) wynikało z niego w jakim kierunku planowany jest rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej.

Stwierdzono, iż zgodnie z przedłożoną informacją, stanowiącą **akta kontroli str. 93**, w 2021 r. nie utworzono nowych rodzin zastępczych zawodowych. Dyrektor wyjaśniła, iż było to podyktowane brakiem wniosków ze strony rodzin zastępczych. Ustalono natomiast, że w 2022 r. 1

rodzina zastępcza niezawodowa zwróciła się z wnioskiem i została przekształcona w rodzinę zastępczą zawodową, a następnie, na jej wniosek, w tym samym roku przekształcona została ponownie i obecnie funkcjonuje jako rodzinny dom dziecka.

Ustalono, iż zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy wrispsz Organizator przedstawił Staroście Oleckiemu i Radzie Powiatu Oleckiego coroczne sprawozdanie z efektów pracy za rok 2021, które stanowi **akt kontroli str. 94-150**.

Z analizy dokumentacji oraz przedłożonych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 151-155**, wynika, że w celu realizacji założeń Programu, w tym rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, PCPR podejmowało szereg działań służących realizacji celów ujętych w Programie, w tym służących rozwojowi rodzinnej pieczy zastępczej, tj.:

- promowano rodzinną pieczę zastępczą na stronach www.pcpr.olecko.pl, www.facebook.com/pcprolecko/,
- organizowano kampanie promocyjne rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez m.in. kolportaż ulotek, plakatów i kalendarzy na terenie powiatu oleckiego (2 grudnia 2022 r. dołączono kalendarze na 2023 r. promujące ideę rodzicielstwa zastępczego do lokalnej gazety „Głos Olecka”),
- w 2022 r. współorganizowano wydarzenia promujące rodzicielstwo zastępcze m.in. festyn rodzinny pn. „*Zdrowa Rodzina – szczęśliwa rodzina*”, kampanię „*Pomarańczowej wstążki*”,
- zrealizowano projekt pn. „*Wsparcie pieczy zastępczej*”, który odbywał się w latach 2019-2021. Działania, które odbyły się w ramach projektu w 2021 r. to m.in:
  - szkolenia dla rodzinnych form pieczy zastępczej (*„Depresja u dzieci i młodzieży – diagnoza i strategie terapeutyczne*”, *„Anoreksja i bulimia – formy pomocy, profilaktyka*”, *„Zapobieganie problemom agresji, przemocy i uzależnień*”),
  - grupy wsparcia (4 spotkania)
  - wsparcie psychologa zarówno rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, jak i wychowanków pieczy zastępczej, w tym także osób usamodzielnianych,
  - warsztaty dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej w zakresie przygotowania ich do usamodzielnienia,
- realizacja projektu „*Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19*”, którego głównym celem było zapobieganie i ograniczanie negatywnych skutków występowania COVID-19 w obszarze pieczy zastępczej m.in. poprzez doposażenie podopiecznych pieczy zastępczej w laptopy, urządzenia wielofunkcyjne, słuchawki interaktywne, telewizory, oprogramowania dla dzieci niepełnosprawnych, środki ochrony indywidualnej,
- realizacja projektu „*Różne wyzwania te same potrzeby*” (2022 r.), w ramach którego zorganizowano m.in.:
  - zajęcia z „sensoplastyki”,
  - szkolenie dla rodziców zastępczych/opiekunów nt. *„Umiejętności radzenia sobie i wspierania podopiecznych w związku z sytuacją kryzysową związaną z trudną sytuacją w relacjach rówieśniczych i rodzinnych, doświadczaną przemocą, izolacją społeczną ze względu na COVID-19 oraz toczącą się wojną na Ukrainie*”,
- prowadzono spotkania dla rodzin zastępczych w ramach grupy wsparcia (w 2021 r. poza ww. spotkaniem zorganizowano jeszcze 4, a w 2022 r. do dnia kontroli 8 spotkań), których

tematyka obejmowała m.in. funkcjonowanie dziecka w rodzinie zastępczej, szacunek w rodzinie – jak budować porozumienie z dzieckiem, sposoby radzenia sobie w sytuacji obniżonej motywacji, diagnoza dziecka w rodzinie zastępczej – pierwsze kroki, znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka, doskonalenie umiejętności wychowawczych – komunikacja z dzieckiem w różnych fazach rozwoju.

4. Charakterystyka pieczy zastępczej w Powiecie

a) rodzinna piecza zastępcza

W okresie objętym kontrolą na terenie Powiatu w ramach rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonowało:

- 25 rodzin spokrewnionych,
- 17 rodzin niezawodowych,
- 12 rodzin zawodowych, w tym 2 rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz 1 rodzina zawodowa specjalistyczna,
- 2 rodzinne domy dziecka.

W ww. 56 formach rodzinnej pieczy zastępczej przebywało łącznie 77 dzieci i osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej **/akta kontroli str. 156/**.

W badanym okresie, jak wynika z informacji, stanowiącej **akta kontroli str. 156** na terenie Powiatu powstało łącznie 11 nowych rodzin zastępczych, tj.: 5 spokrewnionych z dzieckiem, 4 niezawodowe, 1 zawodowa (z przekształcenia z niezawodowej rodziny zastępczej). Rozwiązały się natomiast 3 rodziny zastępcze spokrewnione, 8 rodzin zastępczych niezawodowych oraz 1 rodzina zastępcza zawodowa. Dyrektor wskazała, że przyczyny rozwiązania ww. form pieczy zastępczej podyktowane były m.in.: usamodzielnieniem się podopiecznych (5 przypadków), powrotem dzieci pod opiekę rodziców biologicznych (2 przypadki), zmianą formy rodzinnej pieczy zastępczej z niezawodowej na spokrewnioną (1 przypadek), przeniesieniem małoletnich do instytucjonalnej pieczy zastępczej (3 przypadki), rozwiązaniem umowy z rodziną zastępczą zawodową (1 przypadek) **/akta kontroli str. 157/**.

Dyrektor poinformowała, iż nie było przypadków rozwiązania umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej na wniosek Starosty. Kontrolujący ustalili również, że nie było przypadków łączenia pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej z prowadzeniem rodzinnego domu dziecka, a także łącznia pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej z funkcją rodziny zastępczej niezawodowej **/akta kontroli str. 158-161/**.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, iż na dzień kontroli na terenie Powiatu funkcjonowało 41 rodzinnych form pieczy zastępczej:

- 23 rodziny zastępcze spokrewnione,
- 9 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 5 rodzin zastępczych zawodowe,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
- 1 rodzina zastępcza zawodowa
- 2 rodzinne domy dziecka.

Ww. rodziny były objęte wsparciem koordynatorów (29 rodzin), a także Organizatora, tj. Kierownika Zespołu Pieczy Zastępczej (12 rodzin) **/akta kontroli str. 158-161/**.

W Centrum, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy wrispz, prowadzono rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej

niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka a także osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Prowadzony Rejestr zawierał wszystkie elementy, o których mowa w art. 46 ust. 2 ustawy wrispz, ujęty był w formie tabeli, sporządzonej odrębnie dla każdej rodziny /**akta kontroli str. 162-170**/. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych wskazano Dyrektor PCPR, iż z uwagi na fakt, że ustawodawca nie określił formy materialno-technicznej rejestru, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy wrispz, a wskazał jedynie obszar danych, rejestr ten winien stanowić zwartą ewidencję danych o osobach, a nie być zbiorem luźnych/odrębnych dokumentów, zawierających wymagane dane). Tym samym zasadne jest sporządzanie rejestru, o którym mowa w art. 46 ust. 1 ustawy wrispz **w formie zbiorczej ewidencji** (ujętej np. w tabeli, z uwzględnieniem wszystkich rodzin łącznie), do chwili wdrożenia systemu teleinformatycznego, umożliwiającego prowadzenie rejestrów, o których mowa w art. 1 pkt. 11 ustawy z dnia 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2022, poz. 2140).

W myśl art. 46 ust. 4 ustawy wrispz dane z powyższego Rejestru winny być przekazywane są do właściwego sądu – w kontrolowanej Jednostce obowiązek ten był realizowany.

W okresie objętym kontrolą w PCPR przeprowadzono dwa szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych, w tym także dla rodzin zastępczych utworzonych na mocy postanowienia Sądu. Pierwsze odbyło się w okresie kwiecień-maj 2021 r. na podstawie programu „Podróż do Rodzicielstwa”, zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej nr 15/2018/RZ z dnia 07.11.2018 r. (prowadzone było przez Fundację MAIO). W ramach tego szkolenia 1 osoba została zakwalifikowana na rodzinę zastępczą i przyjęła dzieci. Drugie szkolenie natomiast odbyło się w okresie kwiecień – czerwiec 2022 r. na podstawie programu „PRIDE – Rodzinna Piecza Zastępcza”, zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej nr 8/2018/RZ z dnia 30.07.2018 r. Wzięły w nim udział 4 rodziny (7 osób), które wcześniej zostały ustanowione przez Sąd oraz 3 rodziny (2 osoby niepozostające w związku małżeńskim, 1 małżeństwo). Z pozyskanych informacji wynika, iż 7 osób, które zostały przeszkolone w 2022 r., po ukończeniu szkolenia nie złożyło wniosku o wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego /**akta kontroli str. 171-172**/.

b) instytucjonalna piecza zastępcza

Z pozyskanych informacji, stanowiących **akta kontroli str. 173-174** wynika, iż na terenie powiatu oleckiego funkcjonuje sześć placówek opiekuńczo-wychowawczych:

- Dom nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjnego, z liczbą miejsc 10,
- Dom nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjnego, z liczbą miejsc 10,
- Dom nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjnego, z liczbą miejsc 14,
- Dom nr 4 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjnego, z liczbą miejsc 10,
- Dom nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjno-interwencyjnego, z liczbą miejsc 14 (w tym 4 miejsca interwencyjne),
- Dom nr 6 im. Janusza Korczaka w Olecku, typu socjalizacyjnego, z liczbą miejsc 10.

W okresie podlegającym kontroli, na mocy postanowień Sądu, umieszczono w Placówkach, łącznie 14 dzieci. Z przedłożonych kontrolującym informacji wynika, iż w badanym okresie nie było przypadków umieszczenia w Placówkach, za zgodą wojewody, dzieci ponad statutową liczbę miejsc, w myśl art. 95 ust. 3a ustawy wrispz. Ponadto nie było przypadków umieszczenia

wychowanków bez konieczności pozyskania zgody wojewody, co dopuszcza przepis art. 15zzzzzj ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych/ **akta kontroli str. 173-174/**.

Z informacji przedstawionej zespołowi kontrolnemu stanowiącej **akta kontroli str. 175** wynika, że w dacie kontroli w czterech Placówkach przebywały dzieci poniżej 10 roku życia, tj.:

- Domu nr 1 im. Janusza Korczaka w Olecku – 4 dzieci, w tym 3 dzieci z innych powiatów,
- Domu nr 3 im. Janusza Korczaka w Olecku – 2 dzieci,
- Domu nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku – 6 dzieci, w tym 5 dzieci z terenu innych powiatów
- Domu nr 6 im. Janusza Korczaka w Olecku – 2 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Ustalono, iż co do zasady były one umieszczone wspólnie ze starszym rodzeństwem, zgodnie art. 95 ust. 2 ustawy wrispz. Stwierdzono, że w dwóch przypadkach doszło do rozdzielenia rodzeństwa. W pierwszym przypadku Dyrektor wyjaśniła, iż „ (...) *dwoje dzieci umieszczono w Domu nr 1 im Janusza Korczaka w Olecku, a jedno w Domu nr 5 im. Janusza Korczaka w Olecku. Przyczyną takiego rozwiązania był brak miejsc w jednej placówce. Należy jednak zaznaczyć, że placówki funkcjonują w jednym budynku i dzieci miały ze sobą stały kontakt. Rodzeństwo powróciło do rodziny biologicznej*” /**akta kontroli str.179/**. Z analizowanej dokumentacji wynika, iż dzieci przebywały w Placówkach w okresie 23.03.2021 r. – 05.11.2021 r. Natomiast w drugim przypadku, dotyczącym trzyposobowego rodzeństwa w wieku 8, 11 i 16 lat, każde z dzieci umieszczono w trzech odrębnych Placówkach, funkcjonujących w tym samym budynku. Dyrektor poproszona o wyjaśnienie dlaczego małoletnie dziecko, które ukończyło 8 lat umieszczono samo w Placówce, poinformowała, że „*nie było możliwości umieszczenia trojga rodzeństwa (...) w pieczy zastępczej*”. Wskazała, że babcia dzieci nie wyraziła zgody na pełnienie dla nich funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej, a rodziny zastępcze zawodowe nie wyraziły zgody na przyjęcie rodzeństwa. Ponadto Dyrektor Jednostki poinformowała, iż „*mając na uwadze brak miejsc w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych (do tut. Jednostki napływają zapytania z pcp-ów z całego kraju odnośnie umieszczenia małoletnich w pieczy zastępczej) nie poszukiwano miejsc na terenie innych powiatów*”. W związku z powyższym w dniu 09.11.2022 r. zwrócono się z zapytaniem do Dyrektora CAOPOW o wyrażenie zgody na ich przyjęcie, która poinformowała, że istnieje możliwość przyjęcia trojga dzieci, ale każdego do innej Placówki. Informacja ta została przekazana do Sądu, który wydał w dniu 15 listopada 2022 r. postanowienie umieszczając dzieci w Placówkach. Dyrektor PCPR wskazała, iż „*...pomimo tego, że dzieci są umieszczone w różnych placówkach, mają ze sobą stały kontakt*”. Ponadto wskazała, że „*zarówno Dyrektor i pracownik tut. Jednostki, jak i Dyrektor Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku mają na uwadze, aby z chwilą zwolnienia się miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu oleckiego niezwłocznie podjąć działania w celu połączenia małoletniej z rodzeństwem*” /**akta kontroli str. 178-183/**.

Kontrolujący przyjęli powyższe wyjaśnienia, traktując opisaną sytuację jako szczególną, z uwagi na brak miejsc w danym okresie w rodzinnej pieczy zastępczej, jak i w instytucjonalnej (dla wszystkich dzieci razem). Niemniej jednak wskazali, na konieczność kontynuowania działań mających na celu połączenie rodzeństwa.

5. Zapewnienie dzieciom miejsc w pieczy zastępczej

Ustalono, że co do zasady Organizator zapewniał dzieciom pieczę zastępczą zarówno rodzinną jak i instytucjonalną na terenie własnego Powiatu. W badanym okresie tylko jedno dziecko z terenu Powiatu umieszczono w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, ze względu na pokrewieństwo z opiekunem zastępczym **/akta kontroli str. 184-191/**.

W celu ustalenia czy Organizator w sposób właściwy realizował zapis wynikający z art. 180 pkt 2 ustawy wripsz, analizie poddano dokumentację:

- 2 rodzin zastępczych niezawodowych,
- 5 rodzin zastępczych zawodowych,
- 1 rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego,
- 1 rodziny zawodowej specjalistycznej,
- 2 rodzin prowadzących Rodzinne Domy Dziecka,
- 7 dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 6 dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie Powiatu.

a) realizacja postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej

Kontrolujący analizując przygotowane przez Jednostkę wykazy dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej stwierdzili, iż w okresie objętym kontrolą do Organizatora wpłynęły 33 postanowienia sądu, z których wynikała konieczność umieszczenia 47 dzieci w różnych formach pieczy zastępczej. Ustalono, iż w badanym okresie jedno rodzeństwo dwukrotnie umieszczano w rodzinnej pieczy zastępczej **/akta kontroli str.184-191/**.

Z pozyskanych informacji wynika, że wszystkie postanowienia o umieszczeniu dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, które w okresie podlegającym kontroli wpłynęły do PCPR, co do zasady były realizowane bez zbędnej zwłoki. Nie było również przypadku niezrealizowania postanowienia wydanego przez sąd. Wszystkim dzieciom zapewniono pieczę zastępczą.

b) kierowanie dzieci do pieczy zastępczej

Analiza dokumentacji poddanej kontroli wykazała, że dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej zgodnie z wydanym przez sąd postanowieniem. Na podstawie przedłożonych kontrolującym informacji, ustalono, że w okresie poddanym kontroli nie było przypadków umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej z rodzicami, co dopuszcza art. 35 ust. 2 ustawy wripsz, a także doprowadzeń dziecka do pieczy przez Policję lub Straż Graniczną, o których mowa w art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy wripsz.

Z informacji przedłożonej kontrolującym stanowiącej **akta kontroli str. 184-188** wynika, że dzieciom z terenu Powiatu zapewniono pieczę zastępczą w rodzinnych formach w następujący sposób:

- 6 dzieciom zapewniono pieczę w rodzinach zastępczych spokrewnionych, w tym 1 dziecku w rodzinie na terenie innego powiatu,
- 11 dzieciom zapewniono pieczę w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 12 dzieciom zapewniono pieczę w rodzinach zastępczych zawodowych,
- 4 dzieciom zapewniono pieczę w pogotowiu rodzinnym.

Analiza dokumentacji i informacji przedłożonych kontrolującym wykazała, że co do zasady rodzeństwom zapewniano pieczę zastępczą w tej samej formie pieczy zastępczej. Niemniej jednak w trzech przypadkach doszło do rozdzielenia rodzeństwa. Dyrektor poproszona o wyjaśnienia poinformowała, iż w pierwszym przypadku, z dwojga rodzeństwa jedno zostało umieszczone

w Placówce (15 latek), drugie zaś w rodzinie zastępczej (5-miesięczne dziecko). Dzieciom poszukiwano miejsca na terenie Powiatu, aby można było umieścić je razem, jednak rodziny zastępcze nie wyrażały zgody, tylko jedna zadeklarowała możliwość przyjęcia młodszego z dzieci /akta kontroli str. 177, 179/. Powyższe znalazło odzwierciedlenie w dokumentacji poddanej kontroli. W drugim i trzecim przypadku rodzeństwa umieszczono w różnych Placówkach, co opisane zostało w pkt 4 ppkt b niniejszego wystąpienia.

Zgodnie z art. 36 ustawy wripsz, umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka winno nastąpić po uzyskaniu zgody, odpowiednio rodziców zastępczych albo prowadzącego rodzinny dom dziecka. Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach wskazała, iż zgody, o których mowa powyżej, pozyskiwane są w formie pisemnej w postaci oświadczenia, przekazywane za pośrednictwem email, a także podczas telefonicznych rozmów z pracownikami Jednostki, co jest odnotowywane w dokumentacji /akta kontroli str.192-193/. Powyższe znalazło potwierdzenia w dokumentacji poddanej kontroli /akta kontroli str.194-200/. Ponadto Dyrektor poinformowała, że w przypadku rodzin niezawodowych, na ogół one same występują do sądu z prośbą o umieszczenie w nich dziecka, co jest jednoznaczne z wyrażeniem przez nie zgody na jego przyjęcie i pełnienie dla niego funkcji rodziny zastępczej.

Przepisy art. 53 ust.1 ustawy wripsz wskazują, iż w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, natomiast zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy wripsz w rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej. Ponadto zapisy art. 53 ust. 2 oraz 61 ust. 2 ustawy wripsz, wskazują, że w przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Ustalono, że na dzień kontroli limit ten był przekroczony w przypadku rodzin umieszczonych w wykazie pod poz. 4 (umieszczone 4 dzieci, rodzeństwa – rodzina zastępcza zawodowa), poz. 8 (umieszczono 5 dzieci, rodzeństwa – rodzina zastępcza zawodowa), poz. 10 (umieszczono 9 dzieci, rodzeństwa - rodzinny dom dziecka), poz. 41 (umieszczono 9 dzieci, rodzeństwa – rodzinny dom dziecka) /akta kontroli str. 158-161/. We wszystkich przypadkach rodziny te składały oświadczenia na przyjęcie kolejnego dziecka, w dokumentacji znajdowały się również pozytywne opinie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Niemniej jednak podczas analizy dokumentacji rodzin umieszczonych w wykazie pod poz. 4 oraz poz. 41 ustalono, że w okresie objętym kontrolą doszło do przekroczeń limitów, o których mowa w art. 53 ust.1 ustawy wripsz, a umieszczane dzieci nie były rodzeństwem dzieci, które w niej już przebywały. W przypadku pierwszej rodziny ustalono, iż kiedy przebywało w niej już czworo dzieci, w okresie 08.04.2021 r.- 31.08.2021 r. umieszczono w niej jeszcze troje rodzeństwa. Łącznie w tym okresie przebywało 7 dzieci. Dyrektor poproszona o wyjaśnienie powyższej nieprawidłowości wyjaśniła, iż „... [tu wskazano dane rodziny zastępczej]

.....
.....
.....” .....
.....
.....

..... /akta kontroli str. 201-203/. W przypadku drugiej rodziny stwierdzono, iż określony przepisami prawa dopuszczalny limit dzieci został przekroczony nie z uwagi na konieczność umieszczenia w niej licznego rodzeństwa (na co zezwalają przepisy prawa), gdyż trafiały do niej dzieci z różnych rodzin i w różnym czasie. Ustalono, iż w dniu

...../akta kontroli str. 204-208/. Z uwagi na fakt, iż w dniu przeprowadzania czynności kontrolnych w ww. rodzinach przekraczanie limitu dzieci określonego w cytowanych powyżej przepisach, wiązało się z koniecznością umieszczenia rodzeństw, odstąpiono od wydania zalecenia w powyższym zakresie. W bieżącym instruktażu wskazano, iż przekraczanie w tak znaczny sposób limitu dzieci w rodzinnych formach pieczy zastępczej może mieć znaczący wpływ na wywiązywanie się rodzin z powierzonych im zadań z zakresu pieczy zastępczej, a tym samym prowadzić do wypalenia zawodowego.

Analiza badanej dokumentacji rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka wykazała, że dzieciom zapewniano pieczę zastępczą w rodzinach spełniających warunki, o których mowa w art. 42 ustawy wrispz. Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach, stanowiących **akta kontroli str. 210-211** wskazała, iż weryfikacja spełniania przez rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka wymogów ustawy wrispz, o których mowa powyżej, następuje poprzez:

- składanie przez rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka oświadczeń dot. art. 42 ust. 1 pkt 1,2,3,4 ustawy wrispz,
- przedkładanie organizatorowi zaświadczeń lekarskich o stanie zdrowia,
- przeprowadzanie badania rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka przez psychologa Centrum, celem zweryfikowania posiadania przez nich predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- wizytowanie rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka w celu monitorowania warunków bytowych i mieszkaniowych oraz wypełniania przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Ponadto funkcjonowanie rodzin zastępczych/prowadzących rodzinne domy dziecka weryfikowane jest podczas przeprowadzania oceny rodziny zastępczej, a także okresowych ocen sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej.

Rodziny niezawodowe, zawodowe i prowadzący rodzinne dom dziecka winni dodatkowo spełniać warunki określone w art. 43 i 44 ustawy wrispz, tj. po otrzymaniu od Organizatora wstępnej akceptacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków, o których mowa w art. 42 ust. 1 i 2 ustawy wrispz, odbyć szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze, organizowane przez Organizatora, i posiadać świadectwo ukończenia tego szkolenia. Ustalono, że wszystkie poddane analizie rodziny posiadały świadectwo ukończenia szkolenia, o których mowa w przepisach ustawy wrispz.

Przepisy art. 46 ust. 3 ustawy wrispz wskazują, że osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzący rodzinny dom dziecka zobowiązane są do przedstawiania staroście co 2 lata zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia, wystawionego przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej, oraz opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionej przez psychologa. Stwierdzono, że w każdym przypadku poddanym badaniu, w teczkach rodzin znajdowały się aktualne zaświadczenia lekarskie i opinie psychologa, o których mowa powyżej.

Ustalono, iż Organizator prowadził „Rejestr skierowań do Domów im. Janusza Korczaka w Olecku”. Ujmowano w nim w formie tabelarycznej następujące informacje: imię i nazwisko dziecka, rodzice/opiekunowie, adres, nr skierowania, data skierowania, uwagi.

Kwestie dotyczące umieszczania dzieci w Placówkach zostały uregulowane w Zarządzeniu w cz. II pn. *Umieszczenie dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej*. Dzieci umieszczano w Placówkach na podstawie postanowienia sądu oraz wydanego przez PCPR skierowania, które zgodnie z Zarządzeniem zawierało następujące elementy:

- miejsce i datę wydania,
- pieczęć nagłówkową Jednostki oraz znak sprawy,
- podstawę prawną wydanego skierowania,
- dane kierowanego dziecka,
- nazwę placówki, do której dziecko jest kierowane,
- uzasadnienie/zobowiązanie rodzica lub opiekuna do doprowadzenia małoletniego
- adresatów skierowania **/akta kontroli str. 212-215/**.

Kontrolujący nie wnieśli uwag do rejestru skierowań, o którym mowa powyżej, a także do treści wystawianych przez Powiat skierowań do Placówek.

Przepisy ujęte w § 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. Nr 292, poz.1720) wskazują, iż dziecko kieruje się do placówki opiekuńczo-wychowawczej po zasięgnięciu opinii dyrektora tej placówki. Dyrektor w pisemnych wyjaśnieniach poinformowała, iż Jednostka każdorazowo zasięga opinii dyrektora placówki. Wskazała, że „o powyższą opinię zwracamy się do dyrektora placówki pisemnie bądź telefonicznie w zależności od indywidualnej sytuacji dot. umieszczenia dzieci w placówce. Jeżeli sytuacja wymaga natychmiastowego umieszczenia go w placówce, zazwyczaj są to ustalenia telefoniczne, potwierdzone notatką służbową z przeprowadzonej rozmowy” **/akta kontroli str. 216-217/**. Powyższe znalazło potwierdzenie w dokumentacji przedłożonej kontrolującym **/akta kontroli str. 218-221/**.

c) rotacja dzieci w pieczy zastępczej

W okresie objętym kontrolą 26 dzieci powróciło pod opiekę rodzin biologicznych, w tym 18 z rodzinnej pieczy zastępczej i 8 z instytucjonalnej pieczy zastępczej. Ponadto 9 dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej i 9 z pieczy instytucjonalnej usamodzielniało się. Przysposobionych zostało 16 dzieci (14 z rodzinnej pieczy zastępczej, 2 zaś z instytucjonalnej) **/akta kontroli str. 222/**.

Z przygotowanych na potrzeby kontroli zestawień tabelarycznych zawierających informacje o liczbie przenoszonych dzieci oraz przyczynach przenoszenia **/akta kontroli str. 223-225/**wynika, iż z rodzinnej do instytucjonalnej pieczy zastępczej przeniesiono 4 dzieci, co było spowodowane:

- rezygnacją przez rodzinę zastępczą z pełnionej przez nią funkcji (3 przypadki),
- decyzją dziecka (1 przypadek).

6. Uwagi i wnioski

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli wnioskować należy, że w okresie objętym kontrolą Powiat Olecki, poza stwierdzonymi nieprawidłowościami, we właściwy sposób zapewniał dzieciom miejsca w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej. Pieczę zastępczą zapewniało dzieciom bez zbędnej zwłoki, zazwyczaj kierując się zasadą nierozdzielania rodzeństwa, chyba że zachodziły uzasadnione okoliczności takiego rozwiązania.

Organizator czynił starania mające na celu umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej na własnym terenie, co niewątpliwie ułatwia współpracę z rodzinami biologicznymi.

Na terenie Powiatu Oleckiego prowadzono również działania promujące rodzinną pieczę zastępczą. Mając na względzie wagę deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, rekomenduje się dalsze podejmowanie działań ukierunkowanych na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej zawodowej, w celu wykonania założonych w Programie limitów.

W związku z tym, iż stwierdzone nieprawidłowości, zostały usunięte w toku kontroli, odstępuje się od wydania zaleceń.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) do wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin na wniesienie zastrzeżeń wynosi 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Podstawa prawna:

- § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 roku w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. 2015 poz. 1477),
- art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego

Urszula Jędrychowska

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Agnieszka Brzozowska – główny specjalista

Katarzyna Henryka Stefanowska – główny specjalista